

Subiektywny przegląd ryzyka

Janusz Słobosz

Ryzyko ciągłości działania i utraty reputacji nadal aktualne.

Przyglądając się życiu gospodarczemu, zagadnieniom poruszonym w mediach, na konferencjach odnoszę wrażenie że nie ma innych tematów niż automatyzacją, cyfryzacją, sztuczną inteligencją, blockchain, IoT, elektro mobilnością, czy PPK. Jeśli jako firma lub profesjonalista nie wrzucisz jakiegoś posta w tej tematyce i nie oferujesz rozwiązań w tym obszarze albo nie prowadzisz badań czy nie inwestujesz w start'up to praktycznie nie istniejesz. Tematy nośne, dotykające zarówno szans jak i zagrożeń ale czy to są realne wyzwania i problemy większości firm w Polsce czy na świecie?

To ogólne wrażenie skierowało moje zainteresowanie na ryzyka i sięgnąłem do kilku raportów z ostatniego kwartału na temat zagrożeń jakie postrzegają przedsiębiorcy. Zastanawiałem się czy zagrożenia właśnie z tych obszarów są dominujące. Oto mój subiektywny przegląd w wymiarze negatywnych skutków dla ciągłości działania oraz reputacji.

Allianz Risk Barometr	Global Risk Report MMC/Zurich	Aon Global Risk Survey
☐	☐	☐
☐ Przerwa działalności (w tym zakłócenia łańcucha dostaw)	☐ Ekstremalne zdarzenia pogodowe	☐ Spowolnienie gospodarcze
☐ Zdarzenia cybernetyczne (np. przestępczość cyber, awarie IT, wyciek danych)	☐ Niepowodzenie w zarządzaniu i adoptowaniu się do zmian klimatycznych	☐ Utrata reputacji/ marki
☐ Katastrofy naturalne (np. silne burze, powódzie, trzęsienia ziemi)	☐ Katastrofy naturalne	☐ Przyspieszone zmiany czynników rynkowych
☐ Zmiany prawne i regulacyjne (np. wojny cenowe, sankcje, Brexit)	☐ Ataki cybernetyczne	☐ Przerwa działalności
☐ Zmiany na rynkach (np. niestabilność, konkurencja/ nowi gracze, M&A)	☐ Kryzys z zasobami wody	☐ Wzrost konkurencji
☐ Pożary, wybuchy	☐ Utrata biologicznej różnorodności i załamanie ekosystemu	☐ Ataki cybernetyczne / wyciek danych
☐ Nowe technologie (np. sztuczna inteligencja, autonomiczne samochody, blockchain)	☐ Awarie krytycznej infrastruktury informatycznej	☐ Ceny towarów
☐ Zmiany klimatyczne/ zmienność warunków pogodowych	☐ Katastrofy środowiskowe spowodowane przez człowieka	☐ Ryzyko płynności
☐ Utrata reputacji/ wartości marki	☐ Konflikty między państwami	☐ Niepowodzenie w tworzeniu innowacji / spełnianiu potrzeb klienta
☐ Brak wykwalifikowanej kadry pracowniczej	☐ Dużej skali wymuszone migracje ludzi	☐ Zmiany regulacyjne i prawne
☐ Ryzyka polityczne (np. wojna, terroryzm, niepokoje społeczne)	☐ Kradzieże danych	☐ Niepowodzenie w przyciąganiu pracowników
☐ Wycofanie produktu, - wady seryjne, zarządzanie jakością	☐ Kryzysy fiskalne	☐ Zakłócenia w łańcuchu dostaw
☐ Sytuacja makroekonomiczna (np. Ceny towarów, inflacja)	☐ Rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych	☐ Dostępność kapitału/ ryzyko kredytowe
☐ Ryzyka środowiskowe (np. zanieczyszczenia)	☐ Kryzysy żywnościowe	☐ Nowe, przełomowe technologie
☐ Kradzieże, sprzeniewierzenia, korupcja	☐ Niepowodzenia lokalnych i globalnych rządów	☐ Ryzyka polityczne

Źródło: opracowanie własne w oparciu o udostępnione raporty dotyczące ryzyka – Allianz Risk Barometer 2019, Aon GRMS 2019, Global Risk Report 2019, World Economic Forum – MMC, Zurich

Pozwoliłem sobie na zaznaczenie i sklasyfikowanie ryzyk w czterech grupach. Jest to podział czysto porządkujący co nie oznacza, że dane ryzyko nie powinno być w innej kategorii.

Ryzyka Tradycyjne – czyli takie które są dobrze rozpoznane jak i istnieje wiele rozwiązań pozwalających na skuteczne nimi zarządzanie - w dużej mierze ubezpieczalne

Ryzyka Nowoczesne – czyli te które pojawiły się wraz z rozwojem technologii, nie do końca rozpoznane i często niedoszacowane - częściowo ubezpieczalne

Ryzyka Reputacyjne – kategoria mieści wszystkie zagrożenia, które generują lub skutkują kryzysem wizerunkowym, a jego przyczyny można szukać w wszystkich innych grupach – trudno ubezpieczalne

Pozostałe ryzyka – inne reprezentujące bardziej zagadnienia z kategorii wyzwań biznesowych.

Co z tego przeglądu wynika ?

Ryzyka tradycyjne reprezentują znaczącą grupę zagrożeń dla działalności. Biorąc pod uwagę, że respondenci badań raczej reprezentują duże organizacje to tym bardziej dla małych firm będą one bardzo istotne.

Grupa ryzyk nowoczesnych – wysokie miejsca wskazują, iż szczególnie dla dużych międzynarodowych organizacji jest to wyzwanie. Czy również dla małych? Chyba coraz bardziej gdyż problem złośliwego oprogramowania szyfrującego może dotknąć każdego z nas, a jeśli mała firma zostanie zaatakowana to odzyskanie dostępu do swoich danych będzie naprawdę wyzwaniem jeśli nie zastosujemy odpowiednich rozwiązań.

Ryzyka reputacyjne – stanowią szeroki wachlarz sytuacji mogący doprowadzić do utraty naszego wizerunku. Dziś wiele się mówi o fake newsach, które zniszczyć mogą nie jedną firmę jeśli szybko nie zareaguje ale również nieumiejętne poradzenie sobie z kryzysami wywołanymi wewnątrz i słabą jakością przekazu wewnętrznego i zewnętrznego o zaistniałej sytuacji będzie miało taki sam skutek. Zarządzanie tym ryzykiem nie polega na tym że mamy prężny dział PR – to jest już gaszenie pożaru, a jest skutecznym i proaktywnym zarządzaniem ryzykami tradycyjnymi, nowoczesnymi czy pozostałymi jako źródłami potencjalnego kryzysu.

Wszystkie ryzyka są ze sobą powiązane – w mocniejszy czy słabszy sposób i skutkują tym samym – stratą. O ile straty finansowe może pokryć dobrze zaaranżowany program ubezpieczenia to już utraty udziału w rynku, zaufania klientów, pracowników czy inwestorów tak łatwo zabezpieczyć się nie da.

Prowadząc ostatnio rozmowy biznesowe mogę potwierdzić, że tak nośne tematy technologiczne są ciekawe ale na otwarcie spotkania lub jako przerywnik przy kawie ale realnym tematem dalej pozostają całkiem namacalne ryzyka, jak pożar, wybuch, awarie, ekstremalne warunki pogodowe, utrata kluczowego zespołu, wadliwość produktu. Tutaj wkłada się moje subiektywne spojrzenie podyktowane rozwiązaniami jakie oferuje ale okazuje się, że umiejętność zarządzania tym ryzykiem kompleksowo nadal jest większym wyzwaniem i to zarówno w małych jak i dużych organizacjach. Tym wyzwaniem nie jest brak rozwiązań, które pozwalają na skuteczną prewencję czy redukcję ryzyka ciągłości działania ale czynnik czysto ludzki – brak czasu, całościowego spojrzenia, przeglądu wdrożonych rozwiązań zabezpieczających, przemyślenia i zaplanowania działań.

Coraz większa wspomnianą już współzależność między ryzykami powoduje, że dotychczasowe rozwiązania dla dobrze znanych ryzyk stają się nieefektywne – awaria maszyny jest tą samą awarią tylko, że jej przyczyna już nie taka sama (np. złośliwe oprogramowanie), a konsekwencje większe i wielowymiarowe (klient zmieni dostawcę bo nie dostarczymy towaru w terminie, zginął pracownik – media opiszą wymyśloną historię o niebezpiecznych warunkach pracy w zakładzie, a social media rozprzestrzenia tę informację do wszystkich nawet tych nie zainteresowanych, itp.).

Zatem kompleksowe zarządzanie ciągłością biznesową oraz kryzysem reputacyjnym nadal aktualne, a może wręcz jeszcze bardziej kluczowe.

Jeśli jesteś zainteresowany jak skutecznie zarządzać ryzykami ciągłości działania i utraty reputacji odwiedź naszą stronę. Rzućmy wspólnie wyzwanie ryzyku – www.riskchallenge.pl

ryzyko ciągłości działania - [Platformy Inoni Micro & Essential](#)

ryzyko utraty reputacji - [Reputation riskNavigator](#)